nieuws

Nederlandse landbouwminister komt met verrassend mestplan op de proppen

nieuws

In Nederland heeft landbouwminister Femke Wiersma (BBB) haar mestplan voorgesteld. Daarbij neemt ze enkele grote lijnen over van het plan van haar voorganger Piet Adema (CU). Onder meer een afroming van de productierechten om zo de veestapel te laten inkrimpen, zorgt voor veel verontwaardiging bij onze noorderburen. Tot in de eigen BBB-rangen toe.

13 SEPTEMBER 2024

Jozefien Verstraete

Lees meer over:
mest
stikstof
Nederland

Sinds de afbouw van de EU-mestderogatie beleeft Nederland een mestcrisis. Net zoals Vlaanderen kreeg Nederland tot voor kort een derogatie op de EU-mestregelgeving. Daarmee werd toegelaten dat er 250 kilogram stikstof per hectare werd uitgereden in plaats van 170 kilogram. Begin 2023 werd de derogatie bij ons volledig afgeschaft, Nederland kreeg toen een afbouwtraject. Maar uiteindelijk zullen ook zij tegen 2026 de EU-norm van 170 kilogram moeten halen.
Het afbouwen van de derogatie en de opstapeling van andere Europese maatregelen heeft ervoor gezorgd dat de Nederlandse mestafzetmarkt volledig toeslibde. Het mestplan moet de druk op de markt nu verlichten om zo de crisis het hoofd te bieden.

nieuws

Mix van maatregelen

Minister Wiersma wil de boeren niet alleen figuurlijk wat ruimte geven maar ook letterlijk. Zo wil ze de derogatievrije zones rond Natura2000-gebieden verkleinen van 250 naar 100 meter. Daarmee is het voor Nederlandse boeren die met een perceel voor meer dan de helft buiten de 100 meter liggen, vanaf 2025 weer mogelijk om derogatie aan te vragen (in lijn met het Europese afbouwpad). Ook zou de 'stikstofcorrectiefactor' aangepast worden van 10 naar 14 procent. Deze factor geeft het percentage weer van de hoeveelheid stikstof uit mest die verdwijnt via gas. Uit wetenschappelijk onderzoek zou blijken dat 14 procent als stikstofcorrectiefactor beter aansluit op de werkelijke

“Vlaanderen kan afschaffing derogatie opvangen, Nederland niet”

25 APRIL 2024

situatie van een boerderij. Met de aanpassing kan een veehouder dus meer mest kwijt op het land.

Ook stelt de minister voor om een speciale ‘mestgezant’ aan te stellen die nieuwe afzetmarkten moet helpen aantrekken, en zou er een ‘aanjager’ komen om de vergunningsverlening voor mestverwerking te versnellen en knelpunten op te lossen. Verder wil Wiersma de druk opvoeren om zo snel mogelijk renure toe te laten en laat ze onderzoek uitvoeren naar de verwerking van dierlijke mest in potgrond. Op lange termijn is het ultieme doel van minister Wiersma om de norm van 170 kilogram stikstof per hectare uit de Europese Nitraatrichtlijn te halen, en wil ze ook in 2026 een nieuwe derogatieschikking verkrijgen.

Op zoek naar evenwicht in de mestbalans

“De druk op de mestmarkt is hoog en wordt alleen maar hoger als we niets doen”, reageert Wiersma. “Ik geloof erin dat de belangrijkste oplossing in Europa ligt, daar zet ik vol op in. We kunnen echter niet blind zijn voor de acute situatie. Daarom draai ik ook aan andere knoppen. Dit alles met een rechtvaardig oog voor een sector die al veel inspanning levert.”

Zo zou Wiersma ook nog werken aan een nieuwe brede en vrijwillige uitkoopregeling voor boeren die willen stoppen. Naar verwachting zou die begin 2026 kunnen worden opengesteld. Daarnaast heeft ze in haar plan ook enkele omstreden afromingspercentages van fosfaat- en productierechten opgenomen. Bij het verhandelen van de rechten buiten familieverband, zou er 30 procent worden afgeroomd bij melkveebedrijven, 25 procent bij varkenshouderijen en 15 procent bij pluimveebedrijven. Eind dit jaar zou er een beoordeling plaatsvinden om te kijken of de afromingspercentages ‘redelijk’ zijn.

nieuws

Verworven rechten deels geschrapt: "NER-systeem is niet verenigbaar met stikstofaanpak"

4 APRIL 2024

In Vlaanderen wordt deze afromingsmaatregel al langer gehanteerd om de mestproductie onder controle te houden. Tot een grote krimp van de veestapel heeft dit voorlopig nog niet geleid. Met het nieuwe stikstofdecreet werden de maatregelen echter wel aangescherpt, zo werd ondertussen een deel van de slapende productierechten afgehouden van de veehouders en zijn enkele uitzonderingsregels geschrapt.

Op de afroming komt heel wat reactie in Nederland omdat Wiersma’s voorganger, Piet Adema, ook al een afromingspercentage van 30 procent had voorgesteld. Hij stelde voor om dit op alle veehouderijtakken in te voeren. De maatregel stootte toen op felle tegenstand van de BBB. Maar nu blijkt dus dat Wiersma dezelfde maatregel zal hanteren. Waarschijnlijk voelt Wiersma de hete adem in de nek van Europa en haar coalitiepartners VVD en NSC om aan de Europese mestregels te voldoen.

De maatregel komt daarom voor velen als een verrassing, zeker in de achterban van de BBB. De partij heeft zich altijd verzet tegen een gedwongen krimp en uitkoop. BBB-boegbeeld Caroline Van der Plas dreigde er eerder al mee om af te treden moest dit tot uitvoering komen, maar volgens haar is een afroming geen gedwongen krimp. De partij verdedigt alvast de keuze van de minister door aan te geven dat Wiersma niet anders kan dan de scherven van de vorige kabinetten oprapen.

Uitgelicht

Waarom Vlaanderen geen NER-leasingsysteem heeft zoals Nederland

Analyse

Net zoals in België heeft ook Nederland een systeem van verhandelbare rechten die bepalen hoeveel dieren een veehouder mag houden en waardoor de mestproductie onder een plafon...

30 AUGUSTUS 2024

Lees meer

Bron: Rijksoverheid / Foodlog

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada